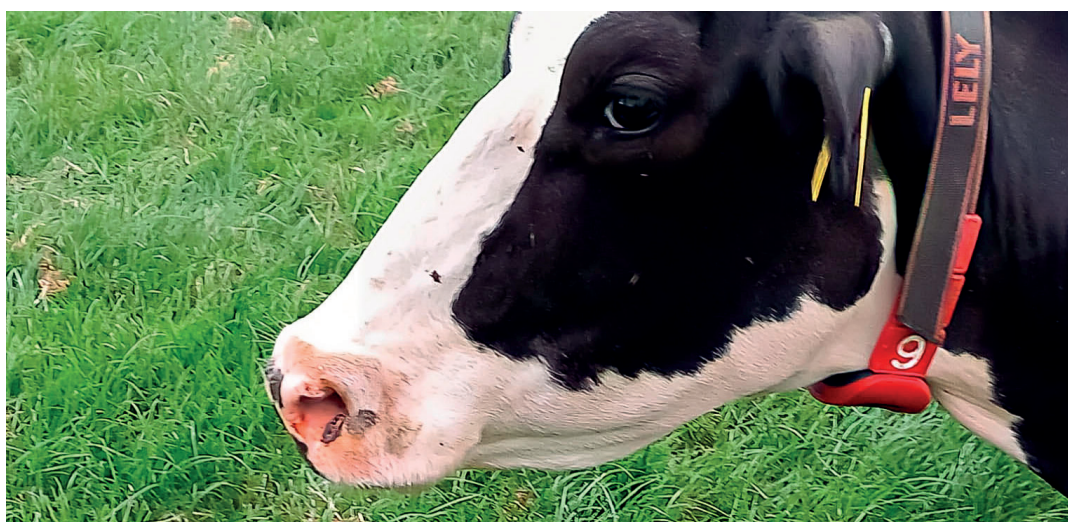

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Hans Van Loo, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), en Annemiek Veenkamp van Dierenartspraktijk Flevoland wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziekte tot behandeling.

Blauwtong serotype 3

teistert koeien en schapen

naam aandoening

infectie met blauwtong serotype 3

verschijnselen

korsten op de neusspiegel, zweren in bek, speekselen, koorts, stram lopen

oorzaak

infectie met blauwtongvirus door steek van besmette knut

behandeling

ontstekingsremmers, pijnstillers, corticosteroïden, antibiotica

Begin oktober was ik voor nascholing met een groep dierenartsen op een bedrijf in Zuid-Holland. Het was een zonnige dag en de koeien waren in de wei. Al snel viel op dat bij een aantal dieren de pens veel minder gevuld was en dat ze wat stram bewogen. Bij nadere inspectie zagen we korstjes en wondjes op de neusspiegel, speekselverlies, lichte neus- en ooguitvloeiing en verdikte onderpoten. De temperatuur was hoog, tot wel boven de 40 graden Celsius. Allemaal verschijnselen die horen bij een blauwtonginfectie. De melkveehouder was niet verrast, want in de buurt waren al diverse besmette bedrijven. De verschijnselen van blauwtong, een virusinfectie die de bloedvatwand aantast, verschillen in ernst per diersoort. Alle herkauwers zijn gevoelig, maar schapen hebben vaak heftige klachten en veel dieren sterven. Bij runderen variëren de symptomen en geiten lijken minder gevoelig. Bij runderen zien we vaak als eerste verschijnselen korsten en wondjes op de neusspiegel, zweren in de bek, verdikte kogel- en klauwgewrichten en ontstoken oogslimvlies. Door de aantasting van de bloedvatwand treedt vocht uit en ontstaan zwellingen (oedeem) en ontstekingen (zweren). Door de zweren in de bek (soms tot in de slokdarm en de pens) gaan de dieren speekselen en wordt slikken pijnlijk. De

koorts maakt het dier sloom en ziek. Ook op de uier en spenen kunnen korsten en wondjes ontstaan. De voeropname en de melkproductie dalen en ook de vruchtbaarheid en uiergezondheid gaan sterk achteruit. Dit type 3 geeft meer schade en uitval dan type 8 in 2006 tot 2008. Behandelen van zieke dieren bestaat naast het goed verzorgen, voeren en drenchen uit het toedienen van pijnstillers, ontstekingsremmers, corticosteroïden (mits niet drachtig) en bij ernstige bacteriële neveninfecties ook antibiotica. Blauwtong wordt door knutten (*Culicoides*) overgedragen. Het virus vermenigvuldigt zich in de knut en in de besmette herkauwer. Een geïnfecteerde koe kan het virus wel tot 4 maanden in haar bloed hebben en aan knutten doorgeven. Zo'n knut leeft 2 tot 3 weken en kan bij iedere steek nieuwe koeien infecteren, die na 5 tot 20 dagen ziekteverschijnselen krijgen. Een besmette knut legt eitjes en via larven en poppen komen daaruit weer jonge knutten. Besmette eitjes en larven kunnen goed overwinteren in ons klimaat en volgend jaar voor een nieuwe infectiegolf zorgen. Voor het blauwtongvirus type 3 bestaat in Europa nog geen vaccin. Hopelijk wordt er snel een veilig en goed werkend vaccin ontwikkeld. Dat zou een hoop ellende besparen.